

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРОПИВНИЦЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 133-ОП
під час ручного переміщення вантажів

м. Кропивницький

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРОПИВНИЦЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора КБФК
08.06.2022р. № 78

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 133-ОП

під час ручного переміщення вантажів

1. Загальні положення

1.1. Інструкція розроблена відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9, Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15, та з урахуванням ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці і промислова безпека у будівництві», затверджених наказом Мінрегіону від 27.01.2009 № 45, і Правил охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт, затверджених наказом Міненерговугілля від 19.01.2015 № 21.

1.2. Відповідно до статті 18 Закону про охорону праці працівник зобов'язаний знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту, проходити у встановленому порядку попередні та періодичні медичні огляди.

1.3. Інструкція поширюється на працівників, які виконують вантажно-розвантажувальні роботи в закладі освіти.

1.4. Працівники, які виконують ручне переміщення вантажів, перед їх виконанням відповідно до чинного законодавства проходять цільовий інструктаж.

1.5. До ручного переміщення вантажів допускають осіб, що пройшли медичний огляд, інструктаж із охорони праці та ознайомлені з цією інструкцією.

1.6. Вантажно-розвантажувальні роботи рекомендовано виконувати механізованим способом за допомогою підйомно-транспортного устаткування і засобів малої механізації.

За відсутності засобів механізації допускається переміщати вантажі вручну, при цьому дотримувати норм, встановлених чинним законодавством.

1.7. Чоловікам старше 18 років дозволяється переносити вручну вантаж масою не більше ніж 50 кг при рівній і горизонтальній поверхні.

1.8. Жінки, що виконують вручну навантажувально-розвантажувальні роботи чи переносять вантажі, можуть переносити:

- вантажі масою до 10 кг — підйом і переміщення вантажів при чергуванні з іншою роботою (до двох разів на годину);

- вантажі масою до 7 кг — підйом і переміщення вантажів постійно протягом робочої зміни. При цьому сумарна маса вантажу, переміщуваного протягом кожної години робочої зміни, не повинна перевищувати:
 - з робочої поверхні — 350 кг;
 - з підлоги — 175 кг.

До маси переміщуваного вантажу включається маса тари та упаковки. При переміщенні вантажу на візках чи в контейнерах докладені зусилля не мають перевищувати 10 кгс. Рівнем робочої поверхні вважається робочий рівень стола, верстата тощо.

1.9. Підлітки 16—18 років можуть навантажувати чи розвантажувати:

- навалочні вантажі — пісок, щебінь тощо;
- вантажі легкої маси — порожня тара;
- штучні вантажі — цегла, черепиця тощо.

Підлітки можуть навантажувати й розвантажувати вручну в межах встановлених норм перенесення вантажів лише тоді, коли це пов'язано з виконуваною ними постійною роботою за професією і триває менше третини робочого часу.

1.10. Переносити матеріали на носилках можна у виняткових випадках на відстань не більше ніж 50 м по рівному шляху. Заборонено переносити матеріали на носилках по сходах і драбинах.

1.11. Під час навантаження і розвантаження вантажів у ящиках, щоб уникнути поранення рук, загинати цвяхи й кінці залізної обв'язки, що виступають.

1.12. Під час перекочування вантажів у бочках, барабанах тощо перебувати позаду переміщуваного вантажу.

1.13. Довгомірні вантажі (арматуру, дошки тощо) працівники мають переносити на одному й тому самому плечі. Піднімати та опускати вантаж необхідно за командою. При скиданні вантажу всі робітники повинні перебувати по один бік від нього.

1.14. Вантажно-розвантажувальні роботи з пилоподібними матеріалами (цемент, вапно, гіпс тощо) виконувати механізованим способом. Як виняток ручні роботи з розвантаження цементу дозволено виконувати при його температурі не вище ніж 40 °С.

1.17. Робоче місце в зоні проведення вантажно-розвантажувальних робіт і на всьому шляху перенесення вантажів у темний час доби повинно мати достатнє освітлення. Освітленість повинна бути рівномірною, без сліпучої дії світильників на працівників.

1.18. Складувати матеріали, що розвантажуються, дозволено тільки в місцях, відведених для цього. Заборонено складувати вантажі в охоронних зонах діючих повітряних і кабельних ліній електропередачі та інших комунікацій.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи:

- одягти спецодяг, засоби індивідуального захисту (ЗІЗ);
- одержати від майстра інструктаж щодо безпечних методів і прийомів праці та про послідовність виконання виробничого завдання;
- оглянути робоче місце, забрати непотрібні предмети й матеріали, звільнити проходи;
- перевірити у темний час доби освітлення робочого місця і проходів до нього;
- перевірити наявність і справність інструмента та пристосувань.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Перед тим як відкривати борти вантажних автомобілів, переконатися, що вантаж в кузові розташований безпечно. Відкривати борт одночасно двом працівникам під контролем водія. При цьому перебувати збоку від борта, що відкривається.

3.2. Автомобіль, що перебуває під навантаженням чи розвантаженням, повинен бути поставлений на гальма.

3.6. При завантаженні кузова автомобіля навалочним вантажем він не повинен підніматися над бортами кузова — стандартними й нарощеними. При цьому вантаж варто розташовувати рівномірно по всій площі підлоги.

3.7. Поштучні вантажі, що піднімаються над бортами кузова, прив'язувати міцними справними мотузками чи бавовняними канатами. Заборонено застосовувати металеві канати й дріт.

3.11. Вантажі, що перевищують габарити автомобіля по довжині на 2 м і більше (довгомірні вантажі), перевозити на автомобілях із причепами-розпусками, до яких вантажі повинні надійно кріпитися.

Навантаження і розвантаження довгомірних штучних вантажів (труб, рейок, куточків, колод, дощок, арматури тощо) зазвичай має бути механізованим. При розвантаженні вручну обов'язково застосовувати міцний похил. Цю роботу виконують не менше ніж двоє вантажників.

При одночасному перевезенні довгомірних вантажів різної довжини більш короткі вантажі розташовувати зверху.

3.12. Заборонено:

- перевозити вантажі з кінцями, що виступають за бічні габарити автомобіля;
- загороджувати вантажем двері кабіни водія;
- вантажити довгомірні вантажі вище за стійки.

3.13. При навантаженні довгомірних вантажів (труб, рейок, колод тощо) на автомобіль із причепом-розпуском, щоб на поворотах і розворотах вантаж не чіпляв за щит, залишати зазор між щитом, встановленим за кабіною автомобіля, і торцями вантажу. Щоб запобігти переміщенню вантажу вперед при гальмуванні та русі під ухил, вантаж надійно закріпити.

3.14. Під час перевезення вантажів, що перевищують за своїми розмірами ширину платформи автомобіля, звиси повинні бути однаковими по обидва боки.

3.15. Не допускається багатоярусне укладання громіздких вантажів неправильної форми, а також вантажів у неміцній тарі, що може не витримати навантаження верхніх рядів.

3.16. Щоб уникнути розпилення під час навантаження і вивантаження пилоподібних матеріалів, зберігати їх у бункерах та інших закритих ємностях. Завантажувальні отвори закриватися захисними ґратами, а люки — затворами.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Упорядкувати інструменти й пристосування і здати їх для зберігання.

4.2. Повідомити керівника робіт про всі несправності, що були помічені під час роботи.

4.3. Зняти спецодяг, спецвзуття, упорядкувати їх, скласти у спеціально відведеному для зберігання місці.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Під час вантажно-розвантажувальних робіт виробничі аварії і нещасні випадки можуть відбутися у разі:

- складування матеріалів і виробів з порушенням вимог технічних умов та стандартів щодо складування для цього виду матеріалу, виробу, недотримання технологічних проїздів і проходів;
- незастосування ЗІЗ: спецодягу, спецвзуття, рукавиць, захисної каски тощо;
- непогодженості дій робітників при спільному виконанні навантажувально-розвантажувальних робіт;
- роботи з несправними інструментами й пристосуваннями;
- перебування робітників попереду вантажу, що скачується чи сковзає по латах або похилах;
- перебування робітників позаду при накочуванні вантажів;
- перебування робітників у кузові автомобіля-самоскида при вивантаженні сипких вантажів;
- паління, виконання робіт з відкритим вогнем чи використання металевого інструмента, що може викликати іскру, при розвантаженні чи складуванні вантажів з пальними речовинами.

5.2. У разі пожежі:

- викликати пожежно-рятувальну службу за телефоном 101;
- оповістити керівника робіт і розпочати гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння.

5.3. У разі аварії чи нещасного випадку сповістити про це керівника робіт.

5.4. Якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю оточуючих працівників, зберегти такою, якою вона була на момент події.

5.5. Якщо є потерпілі, надати їм домедичну допомогу, а за необхідності викликати швидку медичну допомогу.

5.6. Надання домедичної допомоги.

5.6.1. Домедична допомога при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення. Якщо це зробити неможливо — відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

За відсутності у потерпілого дихання і пульсу робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. Викликати швидку медичну допомогу.

5.6.2. Домедична допомога при пораненні.

Розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язки використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки,

що приходиться безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше за рану, а після цього накласти ганчірку на рану.

5.6.3. Домедична допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

За підозри на перелом черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) прикласти до голови потерпілого холодний предмет (грілку з льодом або снігом чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

За підозри на перелом хребта потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, щоб уникнути ушкодження спинного мозку.

У разі перелому ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.6.4. Домедична допомога при опіках кислотами й лугами.

При попаданні кислоти або лугу на шкіру ушкоджені ділянки ретельно промити цівкою води впродовж 15—20 хв, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-вим розчином питної соди, а обпечену лугом — 3%-вим розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу очі ретельно промити цівкою води протягом 15—20 хв, після цього промити 2%-вим розчином питної соди, а при ураженні очей лугом — 2%-вим розчином борної кислоти.

При опіках порожнини рота лугом полоскати 3%-вим розчином оцтової кислоти або 3%-вим розчином борної кислоти, при опіках кислотою — 5%-вим розчином питної соди.

При попаданні кислоти в дихальні шляхи дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10%-вим розчином питної соди, при попаданні лугу — розпиленням 3%-вим розчином оцтової кислоти.

5.6.5. Домедична допомога при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами заборонено відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробити ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробити спиртом, 3%-вим марганцевим розчином або 5%-вим розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накрити рану стерильною пов'язкою та викликати лікаря.

5.6.6. Домедична допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;

- закрити рану перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати впродовж 4—5 хв. Якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати та забинтувати поранене місце (з деяким натиском).

При сильній кровотечі, яку неможна зупинити пов'язкою, застосувати здавлювання кровеносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. При великій кровотечі терміново викликати лікаря.

5.7. За загрози виникнення або у разі виникнення інших аварійних ситуацій викликати інші аварійно-рятувальні служби (газорятувальну тощо) та діяти відповідно до вказівок керівника або особи, яка його заміщує.

5.8. Виконувати вказівки керівника робіт з ліквідації аварійної ситуації.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник директора з АГР

І.ОСТАПЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Інженер з охорони праці

І.ГАБУРА